

Merkezi Bütçe

16.12.2024
15:00

Kasım 2024 - Önceki yıllarda kasımda fazla verilirken 2024'te açık var

Kasım ayında merkezi bütçe 17 milyar TL açık, faiz dışı denge 130 milyar TL fazla verdi. Yıllık bazda harcama artışı yavaşlarsa da gelir artışının daha belirgin ivme kaybetmesi nedeniyle bütçe performansı önceki yıla göre kötüleşti. Böylece önceki yıllarda kasım aylarında fazla veren merkezi bütçe dengesi, Kasım 2024'te açığa döndü. 12 aylık bazda bütçe açığı ve faiz dışı açık genişledi.

Orta Vadeli Program'da (OVP), 2024 yılı merkezi bütçe açık/GSYH oranı tahmini %4,9 ile önceki OVP'deki %6,4 ve 2023 gerçekleşmesi olan %5,2'nin altında açıklandı. 2025 tahmini ise %3,1 ile bütçe açığında 2024'e göre daha belirgin bir sıkılaştırma hedefine işaret etti. Kasım itibarıyla 12 aylık bazda bütçe açığı 2024 yılı hedefine yaklaşırken, faiz dışı açık hedefin üzerine çıktı. Deprem harcamalarının yoğun olarak Aralık 2023'te bütçelenmesiyle söz konusu ayda bütçe açığı 843 milyar TL açıklanmıştı. Aralık 2024'te bu etkinin sınırlı olacağı tahminiyle 2024 OVP tahmininin ulaşılabilir olduğunu düşünüyoruz. 2025 tahminine ulaşmak için ise ek adımlar atılması gerekiyor.

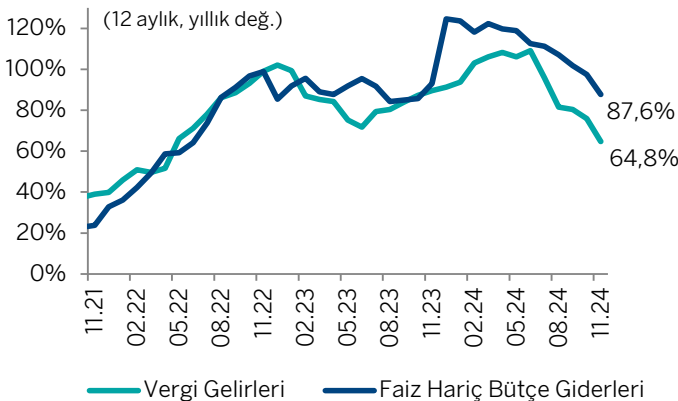
12 aylık toplamlara göre bütçe açığı ve faiz dışı açık genişledi

- Bütçe açığı önceki aya göre 92 milyar TL artarak 2,119 milyar TL oldu (OVP 2024 tahmini 2,148 mlyr TL açık)
- Faiz dışı açık önceki aya göre 41 milyar TL artarak 882 milyar TL oldu. (OVP 2024 tahmini 851 mlyr TL açık)

12 aylık faiz dışı harcama artışı vergi gelir artışının belirgin üstünde

- Kasımda faiz dışı harcama alt kalemlerinde yıllık artışlar önceki aylara göre daha sınırlı kaldı. Personel gideri, mal ve hizmet alımları ve cari transfer harcamaları sırasıyla yıllık %82, %58 ve %45 ile en yüksek artan kalemler oldu. Yatırım harcamaları ise önceki yıla göre %20 azaldı. 12 aylık faiz dışı harcama artışı önceki aya göre yavaşlayarak %88'e indi.
- Cari transfer harcamaları içinde görevlendirme gideri yıllık %97 artışla 64 milyar TL oldu. KİT görevlendirme gideri kaleminde BOTAS'a 29 milyar TL, Elektrik Üretim A.Ş.'ye 15 milyar TL gider yansıdı. Borç verme kalemi altında TCDD'ye 7.6 milyar TL aktarıldı.
- Faiz ödemesi kasımda yıllık %55 artışla 146 milyar TL oldu. Ocak-Kasım yıllık artışı %89 ile yüksek.
- Kasımda toplam vergi geliri yıllık %23 ile sınırlı arttı. 12 aylık bazda vergi gelir artışı hız kaybederek %65'e indi.
- Kurumlar vergisinin yıllık %31 azalması vergi gelir artışını sınırlayan ana etken oldu. Ocak-Kasım'da kurumlar vergisi artışı %14 ile sınırlı kaldı.
- Yıllık bazda BSMV (%133), gelir vergisi (%118) ve KDV (%101) artışları yüksek gerçekleşirken, ÖTV (%37) ve ithalde alınan KDV artışı (%15) daha sınırlı kaldı.
- Vergi dışı gelirler kasımda yıllık %53 artışla 120 milyar TL oldu. On bir ayda vergi dışı gelir artışı yıllık %99 oldu.

Bütçe Performansı (12 aylık)



Bütçe Özeti

milyar TL	Kas.23	Kas.24	Yıllık Değişim	Oca-Kas 23	Oca-Kas 24	Yıllık Değişim
Harcamalar	671	956	42%	5.193	9.070	75%
1-Faiz Hariç Harcama	577	810	40%	4.561	7.875	73%
Personel Giderleri	134	244	82%	1.231	2.492	103%
Mal ve Hizmet Alımları	50	79	58%	372	596	60%
Cari Transferler	237	343	45%	2.064	3.434	66%
Sermaye Giderleri&Transferi	123	98	-20%	582	797	37%
Dięer	33	46	39%	312	556	78%
2-Faiz Harcamaları	95	146	55%	632	1.195	89%
Gelirler	747	939	26%	4.661	7.793	67%
Vergi Gelirleri	668	819	23%	4.060	6.597	62%
Vergi Dışı Gelirler	78	120	53%	601	1.196	99%
Bütçe Dengesi	76	-17	-122%	-532	-1.277	140%
Faiz Dışı Denge	170	130	-24%	100	-82	-182%

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Garanti BBVA Yatırım

Nihan Ziya Erdem

Baş Ekonomist
Direkt Tel :+90 212 384 11 31
Tel :+90 212 384 10 10
NihanZ@garantibbva.com.tr

UYARI NOTU

Model Portföy hisseleri, Araştırma Bölümü'nün Endeks Üzeri (EÜ) ve Endekse Paralel (EP) tavsiyesi verdiği hisseler arasından; şirketlerin uzun dönemli mali verilerine dayalı olarak yapılan temel analiz ve kısa vadeli beklentiler bir arada değerlendirilerek oluşturulmuştur. Tercih etmediğimiz hisseler ise benzer analizler ile, Araştırma Bölümü'nün Endekse Paralel (EP) ve Endeks Altı (EA) tavsiyesi verdiği hisseler arasından seçilir. Model Portföy değişiklik raporunda, hissenin portföye giriş ya da çıkış gerekçesi belirtilir. Bir hissenin Model Portföy'e girmesi ya da çıkması uzun vadeli temel tavsiyesinin değiştiği anlamına gelmemektedir. Model Portföy, sanal bir portföy olup; piyasa beklentimiz ve de içerisinde yer alan hisselerin beklentileri doğrultusunda ağırlıklandırılarak kümülatif performansı ile değerlendirilmektedir. Dolayısıyla Model Portföy ve Model Portföy kapsamında yapılan değişimler, yatırımcının risk ve getiri tercihleri ile birebir örtüşmeyebilir.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.

Veri ve grafikler güvenilirliğine inandığımız sağlam kaynaklardan derlenmiş olup, yapılan yorumlar sadece GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.'nin görüşünü yansıtmaktadır. Bu bilgiler ışığında yapılan ve yapılacak olan ileriye dönük yatırımların sonuçlarından Şirketimiz hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Ayrıca, Garanti Yatırım Menkul Kıymetler A.Ş.'nin yazılı izni olmadıkça içeriği kısmen ya da tamamen üçüncü kişilerce hiç bir şekil ve ortamda yayınlanamaz, iktisap edilemez, alıntı yapılamaz, kullanılamaz. İleti, gönderilen kişiye özel ve münhasırdır. İlave olarak, bu raporun gönderildiği ve yukarıdaki açıklamalarımız doğrultusunda kullanıldığı ülkelerdeki yasal düzenlemelerden kaynaklı tüm talep ve dava haklarımız saklıdır.

GARANTİ YATIRIM MENKUL KIYMETLER A.Ş.

Nispetiye Mahallesi Barbaros Bul. Çiftçi Towers Kule 1,
34340 Beşiktaş/İstanbul
Telefon: 212 384 1121
Faks: 212 352 4240